

16. Зайцева Е. Деятельность Интерпола по противодействию терроризму как вклад в укрепление международного правопорядка. *Научная библиотека диссертаций и авторефератов disserCat*. URL: <http://www.dissercat.com/content/deyatelnost-interpola-po-protivodeistviyu-terrorizmu-kak-vklad-v-ukreplenie-mezhdunarodnogo-#ixzz5XGLybCkF>.

17. Курс лекцій з кримінального процесу за новим Кримінальним процесуальним кодексом України : Особлива частина / за заг. ред. О. Хабло та ін. Київ, 2012. 284 с.

18. Угода між Україною та Європейським поліцейським офісом про стратегічне співробітництво від 4 грудня 2009 р. URL: <http://www.portal.rada.gov.ua>.

19. Мотлях О. Місце поліграфа у розслідуванні злочинів: міжнародний досвід. *Наше право*. 2011. № 4. Ч. 2. С. 134-137.

20. Рогатюк І. Кримінально-процесуальне закріплення використання поліграфа (детектора брехні) у слідчій практиці. *Часопис Київського університету права*. 2014. № 2. С. 294-298.

21. Про затвердження Інструкції «Про порядок використання поліграфа в діяльності органів прокуратури» : наказ Генпрокурора України № 180 від 12 червня 2017 р.

УДК 343.132

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ ПОНЯТТЯ «ВТРУЧАННЯ У ПРИВАТНЕ СПІЛКУВАННЯ»

Писарчук Роман Вікторович,
аспірант
(Національна академія Служби
безпеки України, м. Київ, Україна)

Стаття присвячена теоретико-правовому аналізу визначеного в частині 4 статті 258 Кримінального процесуального кодексу України поняття «втручання у приватне спілкування», яке має місце під час проведення окремих негласних слідчих (розшукових) дій.

Проведення цього дослідження зумовлене тим, що становлення і розвиток будь-якої науки забезпечується завдяки стабільному понятійному апарату, що, своєю чергою, є надійним інструментом розроблення відповідної теорії й узагальнення практики існування досліджуваного явища чи процесу. Його науково-теоретичне визначення має велике значення для правозастосовної діяльності, оскільки саме завдяки правильному формулюванню цього поняття та визначенню складових елементів розкривається зміст відповідних явищ, предметів, дій тощо.

Для забезпечення всебічності теоретико-правового аналізу поняття «втручання у приватне спілкування» у статті з'ясовано значення слів та словосполучень, що його утворюють, тобто здійснено їх текстове роз'яснення, яке використовується як один зі способів тлумачення норм права. Суть такого тлумачення полягає у з'ясуванні змісту норми права через граматичний аналіз її словесного формулювання, установленні значення кожного поняття та вислову, вжитих у нормативному розпорядженні.

Завдяки цьому запропоновано авторське визначення терміна «приватність», поява якого пов'язана з розвитком доктринального підходу до гуманізації права, що свого часу набуло особливого поширення у Сполучених Штатах Америки, та уточнення терміна «приватне спілкування», який уживається у вітчизняному кримінальному процесуальному законодавстві.

За результатами теоретико-правового аналізу поняття «втручання у приватне спілкування», його складових елементів та істотних ознак висловлена пропозиція щодо його уточнення та викладу в такій редакції: втручання у приватне спілкування – це унормована законом діяльність уповноважених суб'єктів, спрямована на отримання доступу до змісту інформації, що передається в будь-якій формі від однієї особи до іншої безпосередньо або за допомогою засобів зв'язку будь-якого типу за таких фізичних і юридичних умов, за яких учасники спілкування мають достатні підстави вважати, що вона захищена від свавільного втручання інших осіб.

Ключові слова: кримінальне провадження, негласні слідчі (розшукові) дії, приватне спілкування, втручання у приватне спілкування.

THEORETICAL AND LEGAL ANALYSIS OF THE CONCEPT OF “INTERFERENCE IN PRIVATE COMMUNICATION”

Pysarchuk Roman Victorovich,
Postgraduate Student
(National Academy of Security Service
of Ukraine, Kyiv, Ukraine)

This article is devoted to the theoretical and legal analysis defined in part 4 (Article 258) of the Criminal Procedure Code of Ukraine, the concept of “interference in private communication”, that takes place during the private investigative actions.

The conduct of this research is stipulated by the fact, that the formation and development of any science is ensured by existence of the stable conceptual apparatus, which in turn is a reliable tool in development of a corresponding theory and generalization of practice of the investigated of the phenomena or process. Its scientific and theoretical definition is important for law enforcement activities, because of the precise formulation of this concept and the content of its constituent elements – the nature of the corresponding phenomena, objects and actions is revealed. To ensure a comprehensive theoretical and legal analysis of the concept of “interference in private communication” – the article clarifies the meaning of the word – combinations of which it is comprised, and the text clarification is used for interpreting the law enforcement rules.

The essence of such interpretation lies in the clarification of the meaning of the law through the grammatical analysis of its verbal formulation, establishing the meaning of each concept and expression taken in the normative order. This suggests an author’s definition of the term “privacy”, the emergence of which is associated with the development of a doctrinal approach to the humanization of law, which at one time became particularly widespread in the United States, and clarification of the term “private communication” used in the domestic criminal procedural law.

According to the results of the theoretical and legal analysis, the concept of “interference in private communication”, its constituent elements and essential features, suggests its refinement and presentation in the following wording: interference in private communication is an activity regulated by law, aimed at obtaining access to the content of information transmitted in any form from one person to another directly or by any means of communication of any kind under such physical and legal conditions in which the participants have sufficient reason to believe that it is protected against willful interference by other persons.

Key words: criminal proceedings, private investigative actions, private communication, interference in private communication.

Постановка проблеми. Сучасний стан поширення професійної і організованої злочинності в Україні та застосування нею сучасних технологій, форм і методів учинення протиправної діяльності спонукає до розроблення адекватної системи протидії з боку правоохоронних органів, одним із невід'ємних складників якої є унормований кримінальним процесуальним законодавством порядок втручання у приватне спілкування з метою вирішення завдань кримінального провадження. Загальні положення про втручання у приватне спілкування, яке належить до сфери приватного життя (приватності) особи, визначені у ст. 258 Кримінального процесуального кодексу (далі – КПК) України [1].

У контексті викладеного постає питання, що треба розуміти під втручанням у приватне спілкування, оскільки це поняття визначається в нормативно-правових актах і наукових джерелах. Порушення зазначеного питання зумовлено тим, що становлення і розвиток будь-якої науки забезпечується завдяки стабільному понятійному апарату, що, своєю чергою, є надійним інструментом розроблення відповідної теорії й узагальнення практики існування досліджуваного явища чи процесу. Науково-теоретичне визначення цього поняття має суттєве значення для правозастосовної діяльності, оскільки саме завдяки його правильному формулюванню та визначенню складових елементів розкривається зміст відповідних явищ, предметів, дій тощо.

Ураховуючи викладене, а також відносно нещодавнє введення зазначеного поняття до вітчизняного законодавчого обігу (з набуттям чинності КПК України 2012 р.), воно потребує поглибленого теоретико-правового аналізу на предмет роз'яснення концептуальних положень, закладених у його зміст.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемні питання, що постають під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій загалом та в разі втручання у сферу приватного спілкування зокрема, були предметом дослідження таких учених, як: Л. Аркуша, М. Багрій, Б. Бараненко, О. Білічак, В. Глушков, С. Гриненко, О. Дроздов, С. Єськов, В. Колесник, С. Кудінов, Ю. Лисюк, В. Луцик, В. Мухін, А. Паршутін, М. Погорецький, Д. Сергеева, Р. Шехавцов, А. Штанько, М. Шумило, Л. Щербина й ін. Наукові ідеї, сформовані ними, відображено у кримінальному процесуальному законодавстві та були позитивно сприйняті науковою спільнотою і правозастосовною практикою.

Проте, на нашу думку, до цього часу залишаються недостатньо дослідженими істотні ознаки поняття «втручання у приватне спілкування», як узагальнюючої правової категорії.

Метою статті є проведення, з урахуванням результатів досліджень вітчизняних учених і власних наукових здобутків, теоретико-правового аналізу поняття «втручання у приватне спілкування», розроблення науково обґрунтованих пропозицій щодо його вдосконалення.

Виклад основного матеріалу. Для забезпечення всебічності теоретико-правового аналізу поняття «втручання у приватне спілкування» необхідно з'ясувати значення слів, що його утворюють, тобто здійснити текстове роз'яснення, яке використовується як один зі способів тлумачення норм права. Суть такого тлумачення полягає в з'ясуванні змісту норми права через граматичний аналіз її словесного формулювання, установленні значення кожного поняття та вислову, що вжиті в нормативному розпорядженні.

Основою зазначеного поняття, його складовими частинами є такі терміни (лат. *terminus* – «межа», «кордон»; слово або словосполучення, що чітко й однозначно визначають окреслене поняття), як «приватність» та «приватне спілкування», які потребують детального розгляду.

У сучасній українській мові термін «приватний» має декілька значень: 1) той, що належить окремій особі (особам); недержавний, несупільний; 2) той, що стосується

окремої особи (осіб); особистий (переважно у сполученні зі словом «життя»), не пов'язаний зі службовою або суспільною діяльністю [2, с. 1110].

Отже, одним із найважливіших особистісних прав, яке найбільш наочно відображає свободу людини, є право на «приватність», або «прайвесі» (англ. *privacy* – «усамітнення», «інтимність», «таємниця», «приватне життя»). Поява цього терміна пов'язана з розвитком доктринального підходу до гуманізації права, що свого часу набуло особливого поширення у Сполучених Штатах Америки (далі – США), а його дослідження істотно вплинуло як на юридичну науку і законотворчість, так і на правозастосовну практику в частині, що стосується захисту прав і свобод людини. Одна з перших спроб визначення терміна «прайвесі» зроблена Луїсом Брандесом та Семюелем Уорреном, які в 1890 р. опублікували в журналі «Harvard Law Review» статтю «Право на прайвесі», аргументувавши в ній право особи «бути залишеною у спокої» державою. Положення цієї публікації визнані численними вченими основою законодавства про прайвесі у США.

Право на приватність закріплено в численних міжнародних та вітчизняних нормативно-правових актах. Так, у ст. 12 Загальної декларації прав людини 1948 р. зазначається, що ніхто не може зазнавати безпідставного втручання в його особисте (англ. – *his privacy*) і сімейне життя, безпідставного посягання на недоторканність його житла, таємницю листування і кореспонденції або на честь і репутацію. Кожна людина має право на захист закону від такого втручання або таких посягань [3]. Згідно із ч. 1 ст. 32 Конституції України, «ніхто не може зазнавати втручання в його особисте і сімейне життя, крім випадків, передбачених Конституцією України», а в ч. 2 цієї статті встановлена заборона на «збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу без її згоди, крім випадків, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини» [4].

У п. 3.1 рішення Конституційного Суду України від 20 січня 2012 р. № 2-рп/2012 також наголошується на тому, що «право на приватне та сімейне життя є засадничою цінністю, необхідною для повного розквіту людини в демократичному суспільстві, та розглядається як право фізичної особи на автономне буття незалежно від держави, органів місцевого самоврядування, юридичних і фізичних осіб» [5].

У науковій літературі вчені приватність пропонують розуміти як особисте немайнове право фізичної особи, що забезпечує її життєдіяльність у сфері сімейних, побутових, особистих, інтимних та інших відносин, вивільнених від виконання покладених на неї публічних функцій, а також надає можливість визначати межі й режим доступу до цієї приватності, дозволяти чи забороняти поширювати інформацію щодо неї [6, с. 182].

З наведеного вище можемо дійти таких висновків: 1) приватність необхідна для розвитку кожної людської особистості, є однією з умов нормального життя людини; 2) право на приватність гарантується нормами як міжнародного права, так і вітчизняного законодавства; 3) обмеження права на приватність у демократичній державі можуть мати місце лише у виключних випадках і відповідати трьом взаємопов'язаним критеріям, як-от: законність, належна мета та необхідність; 4) обмеження права на приватність однієї особи не можуть негативно впливати на відповідне право членів її родини чи третіх осіб; 5) поняття інформації, яка захищається, зокрема персональних даних, є досить широким і має тлумачитися з огляду на інтереси особи; 6) особи, які обіймають владні публічні посади, не повинні за цією ознакою піддаватися дискримінації у сфері «приватності».

Отже, «приватність» – це неопублічна сфера життєдіяльності особи, яка перебуває поза контролем держави і суспільства. Пропонуємо визначити термін «приватність» як автономну, вільну від зовнішньої соціальної регламентації неопублічну сферу життєдіяльності людини, її можливість жити відповідно до своїх бажань, які не повинні

явно суперечити суспільним інтересам, нормам права і моралі, прийнятими в даному суспільстві, що не підлягає будь-яким формам протизаконного контролю і втручання з боку держави, яка гарантує їй захист від такого втручання з боку інших осіб.

Під «спілкуванням» в українській мові розуміють «взаємні стосунки; діловий, дружній зв'язок; передачу інформації однією особою іншій» [2]. Сучасне життя суспільства наповнене постійним спілкуванням: люди спілкуються усно й письмово, особисто, телефоном, у соціальних мережах тощо, зважаючи на що, його роль у приватному житті, громадській чи професійній діяльності надзвичайно велика. Досить часто спілкування розглядається як певний вид діяльності, один із елементів загальної культури людства, що вивчається численними науками (філологія, філософія, психологія, юриспруденція тощо), у кожній з яких учені підходять до цього феномена зі своїх позицій.

Так, у філософії спілкування розглядається як одна з основних форм людської взаємодії, істотна ознака життєдіяльності особистості як суспільної істоти, основу якого становить спільна предметна, насамперед виробнича, діяльність, потреба у взаємодопомозі та взаєморозумінні [7, с. 556-557].

Варто також звернути увагу на функції спілкування, які у психології поділяються на такі види: 1) контактна, мета якої – установа контакту як стану обопільної готовності до приймання і передачі повідомлень та підтримання взаємозв'язку; 2) інформаційна – обмін повідомленнями, думками, задумами, рішеннями тощо; 3) спонукальна – стимуляція активності партнера для спрямування його на виконання певних дій; 4) координаційна – взаємне орієнтування й узгодження дій під час організації спільної діяльності; 5) розуміння – не лише адекватне сприйняття змісту повідомлення, а і взаєморозуміння намірів, настанов, переживань, станів тощо; 6) емоційна – збудження в партнері потрібних емоційних переживань, обмін ними, а також зміна з його допомогою власних переживань і станів; 7) установа відносин – усвідомлення і фіксація свого місця в системі рольових, статусних, ділових, міжособистісних та інших зв'язків співтовариства, у якому діє індивід; 8) впливу – зміна стану, поведінки, індивідуально-сміслових утворень партнера, зокрема його намірів, настанов, думок, рішень, уявлень, потреб, дій чи активності [8, с. 511-512].

У сфері кримінальної процесуальної діяльності, згідно із ч. 3 ст. 258 КПК України, спілкування визначається як передавання інформації у будь-якій формі від однієї особи до іншої безпосередньо або за допомогою засобів зв'язку будь-якого типу. Спілкування є приватним, якщо інформація передається та зберігається за таких фізичних чи юридичних умов, за яких учасники спілкування можуть розраховувати на захист інформації від втручання інших осіб.

Коментуючи зазначене визначення, учені-процесуалісти зауважують, що спілкування варто вважати приватним лише тоді, коли його учасники застосовують необхідні запобіжні заходи, які, на їхню думку, перешкоджають поширенню обмінюваної інформації [9, с. 657]. За таких обставин уживання словосполучення «можуть розраховувати на захист інформації від втручання» є досить дискусійним, оскільки за відповідних умов особа повинна мати «достатні підстави так вважати», бути «упевненою», а не «розраховувати» на захист від свавільного втручання у приватне спілкування. До речі, у ч. 4 ст. 258 КПК України, у контексті втручання у приватне спілкування, ужито саме словосполучення «достатні підстави вважати», а не «можуть розраховувати», що таке спілкування є приватним.

Зважаючи на викладене, пропонуємо уточнити термін «приватне спілкування», виклавши його в такій науковій редакції: приватне спілкування – це передавання інформації в будь-якій формі від однієї особи до іншої безпосередньо або за допомогою засобів зв'язку будь-якого типу за таких фізичних і юридичних умов, за яких

учасники спілкування мають достатні підстави вважати, що вона захищена від свавільного втручання інших осіб.

«Втручання» у загальноприйнятому розумінні – «входження, проникнення куди-небудь, у що-небудь; самочинне заняття чиймись справами; протидія чому-небудь» [2]. Для вітчизняного законодавства цей термін є відносно новим, але тривалий час вживається у законодавстві низки закордонних держав, де під «втручанням в особисте життя» або «вторгненням у приватну сферу» розуміється сукупність дій, спрямованих на отримання доступу до об'єкта втручання (інформації, спілкування, інформаційних ресурсів тощо).

У вітчизняному законодавстві поняття «втручання», зокрема у приватне спілкування, насамперед характеризується метою й умовами здійснення. Наприклад, «здійснення у виключних випадках», «за наявності визначених законодавством підстав», «у встановленому законом порядку», «із дотриманням встановлених законом умов проведення» тощо. Такий підхід є спробою законодавця дійти рівноваги між дотриманням загальноновизнаних прав і свобод людини й громадянина й інтересами держави. Це надзвичайно важливо, оскільки, як обґрунтовано вважає Б. Розовський, не можна дотримання прав і свобод людини і громадянина протиставляти завданню розкриття злочину чи викриття винного. Ці завдання рівнозначні. Пошуки вирішення поза цим – називайте його діалектичним чи як завгодно – взаємозв'язком приречені на невдачу [10, с. 37].

Утручання у приватне спілкування є різновидом діяльності держави, яка делегує цю функцію відповідним державним правоохоронним органам та їх уповноваженим підрозділам. На думку вчених, що досліджували зазначену проблематику, розкриття меж державного втручання у приватне спілкування можливе саме через поняття «діяльність держави», а точніше, «зміст діяльності держави» [11, с. 90; 12, с. 228]. Зважаючи на наведену наукову позицію, втручання у приватне спілкування варто розглядати як один із видів діяльності уповноважених державою правоохоронних органів і їхніх підрозділів із метою отримання відомостей, які мають значення для досудового розслідування, якщо їх неможливо отримати іншим способом.

Згідно зі ст. 246 КПК України, втручання у приватне спілкування має проводитися згідно з рішенням слідчого судді слідчим, який здійснює досудове розслідування злочину, або за його дорученням – уповноваженими оперативними підрозділами, вичерпний перелік яких наведено в ч. 1 ст. 41 цього Кодексу. Зважаючи на те, що втручання у приватне спілкування пов'язане, хоча із тимчасовим, але обмеженням прав та свобод людини і громадянина, воно має спрямовуватися винятково на досягнення законодавчо визначеної мети – виявлення та запобігання тяжкому чи особливо тяжкому злочину, встановлення його обставин, особи, яка вчинила злочин, якщо в інший спосіб неможливо досягти цієї мети.

Під час з'ясування законності мети втручання у приватне спілкування варто звернути увагу на позицію Європейського суду з прав людини, який визнає його «необхідним у демократичному суспільстві» за умови відповідності принципу «пропорційності втручання», що означає сумісність із положеннями Загальної декларації прав людини, відповідність «нагальній соціальній потребі», здатність бути «пропорційним до поставленої мети», а «<...> закон, що надає повноваження на обмеження, повинен передбачати їхні обсяги» [11, с. 94]. Тобто втручання у приватне спілкування повинно мати винятковий характер та обмежений кримінальним процесуальним законом обсяг.

Зважаючи на таку вимогу, у вітчизняному кримінальному процесуальному законодавстві унормовано, що втручання у приватне спілкування можливе лише за умови, коли відомості про злочин та особу, яка його вчинила, неможливо отримати в інший

спосіб, виключно у кримінальному провадженні щодо тяжких або особливо тяжких злочинів, а також визначено граничні строки такого втручання.

У ч. 4 ст. 258 КПК України наведено законодавче визначення втручання у приватне спілкування, під яким розуміється «доступ до змісту спілкування за умов, якщо учасники спілкування мають достатні підстави вважати, що спілкування є приватним», та перелічені види такого втручання, спрямовані на отримання доступу до змісту інформації, яка передається від однієї особи до іншої безпосередньо або за допомогою засобів зв'язку будь-якого типу, якими є: аудіо-, відеоконтроль особи; арешт, огляд та виймка кореспонденції; зняття інформації із транспортних телекомунікаційних мереж та зняття інформації з електронних інформаційних систем.

Таке втручання здійснюється без відома особи, тобто має негласний характер. Не заглиблюючись у тлумачення терміна «негласність», погодимося з науковою позицією А. Паршутіна, який виокремлює такі складники негласного характеру отримання відомостей про злочин та особу, що його вчинила, у процесі втручання у приватне спілкування:

- негласний характер мети (конспіративний доступ до інформації, що передається від однієї особи іншій без її відома);
- негласне використання засобів досягнення мети (спеціальних технічних засобів, програмного забезпечення тощо, відомості про факт та методи застосування яких не підлягають розголошенню);
- необхідність забезпечення негласних умов протидії між суб'єктом (уповноваженим оперативним підрозділом) і об'єктом (особою, причетною до протиправної діяльності), що сприятиме отриманню інформації, яка має істотне значення для досудового розслідування [12, с. 229-230].

Отже, до істотних ознак втручання у приватне спілкування належать такі: 1) державний характер такої діяльності; 2) здійснення її відповідно до визначеної в законодавстві мети, зокрема виявлення та запобігання тяжкому чи особливо тяжкому злочину, установлення його обставин, особи, яка вчинила злочин, якщо в інший спосіб неможливо досягти цієї мети; 3) вичерпний перелік суб'єктів, визначений законодавством, уповноважених втручатися у приватне спілкування; 4) змістом такої діяльності є отримання доступу до інформації, що передається від однієї особи до іншої безпосередньо або за допомогою засобів зв'язку будь-якого типу; 5) негласний характер діяльності, що передбачає доступ до інформації без відома особи, яка її зберігає або передає іншій особі за таких фізичних і юридичних умов, за яких є достатні підстави вважати, що вона захищена від свавільного втручання інших осіб.

Висновки. Підсумовуючи викладене та враховуючи результати теоретико-правового аналізу поняття «втручання у приватне спілкування», його складових елементів та істотних ознак, уважаємо за необхідне уточнити це поняття, виклавши його в такій редакції: втручання у приватне спілкування – це унормована законом діяльність уповноважених суб'єктів, спрямована на отримання доступу до змісту інформації, що передається в будь-якій формі від однієї особи до іншої безпосередньо або за допомогою засобів зв'язку будь-якого типу за таких фізичних і юридичних умов, за яких учасники спілкування мають достатні підстави вважати, що вона захищена від свавільного втручання інших осіб.

Список використаних джерел:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 9-13. Ст. 88.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови / авт. кол. ; уклад. і гол. ред. В. Бусел. Ірпінь : ВТФ «Перун», 2009. 1736 с.

3. Загальна декларація прав людини, ухвалена Генеральною Асамблеєю ООН 10 грудня 1948 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_015.
4. Конституція України. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
5. Рішення Конституційного Суду України від 20 січня 2012 р. № 2-рп/2012. *Офіційний вісник України*. 2012. № 9. Ст. 332.
6. Посикалюк О. Особисте немайнове право фізичної особи на приватність: компаративістський підхід. *Наукові читання, присвячені пам'яті В.М. Корецького* : збірник наукових праць. 2008. С. 182-184.
7. Філософський словник соціальних термінів / авт. кол. Харків : Корвін, 2002, 672 с.
8. Психологічний тлумачний словник найсучасніших термінів / авт. кол. Харків : Прапор, 2009. 672 с.
9. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2-х т. / О. Бандурка та ін. ; за заг. ред. В. Тація, В. Пшонки, А. Портнова. Харків : Право, 2012. Т. 1. 768 с. Т. 2. 664 с.
10. Розовский Б. Ненаучные заметки о некоторых научных проблемах уголовного процесса : эссе. Луганск : РИО «ЛАВД», 2004. 600 с.
11. Мухін В., Штанько А. Державне втручання у приватне спілкування: процесуальні аспекти. *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2014. № 1. С. 90-97.
12. Паршутін А. Поняття «втручання у приватне спілкування»: теретико-правова природа. *Право і суспільство*. 2018. № 5 (у 2-х ч.). Ч. 2. С. 227-232.

УДК 343.985.7

ДОВОДИ НА КОРИСТЬ ВІДНЕСЕННЯ СЛІДЧОЇ ТАЄМНИЦІ ДО ЗАСАД КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ

Подобний Олександр Олександрович,
доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри кримінального
права, процесу та криміналістики
(Міжнародний гуманітарний
університет, м. Одеса, Україна)

Пасечник Марина Леонідівна,
аспірант кафедри криміналістики
(Національний університет «Одеська
юридична академія», м. Одеса, Україна)

У статті на основі аналізу останніх досліджень і публікацій констатовано, що у вітчизняних наукових працях, особливо в умовах реформування кримінальної юстиції та дії чинного кримінального процесуального й оперативно-розшукового законодавства, комплексно, на монографічному рівні проблема забезпечення слідчої таємниці на досудовому слідстві ще досі не висвітлювалася. Наведені публікації дозволили сформулювати низку доводів на користь віднесення слідчої таємниці до засад кримінального провадження в Україні. Наголошено на тому, що найважливішою характеристикою будь-якої соціальної діяльності є її ефективність, а «інформацію» визначено як основну категорію слідчої діяльності, без якої вона неможлива. Підкреслено, що для ефективного здійснення слідчої діяльності необхідна не просто наявність